

El mercat dels records impossibles

El mercat apareixia només les nits en què algú desitjava recordar una cosa que no havia passat.

En Jan el va trobar tres mesos després de la mort del seu pare. Havia sortit a caminar perquè a casa tot parlava massa fort: les sabates sota el banc, la tassa esquerdada, una jaqueta que encara conservava la seva olor.

Al final d'un carrer que coneixia bé hi havia una escala que no havia vist mai. La va baixar i va arribar a una plaça plena de parades.

«Primers petons que no us vau atrevir a fer.»

«Victòries de partits que vau perdre.»

«Paraules perfectes per a discussions ja acabades.»

A l'última parada, una dona venia records familiars.

—Busques algú? —va preguntar.

—El meu pare.

La dona va obrir un calaix. A dins hi havia centenars de pots amb llums petites.

—Tinc tardes de pesca, viatges en tren, converses sense presses. Quin record voldries haver viscut?

En Jan va pensar en totes les vegades que el seu pare arribava tard de treballar. En les preguntes que no li havia fet. En l'última setmana a l'hospital, quan tots dos parlaven del temps perquè la veritat feia por.

—Un dia sencer a la muntanya —va dir.

La venedora li va donar un pot verd.

—Quin és el preu?

—Un record autèntic. El mercat no accepta diners.

En Jan va pensar que en tenia molts. Va lliurar el record d'un dimarts qualsevol: el pare rentant plats i cantant malament una cançó.

Quan va obrir el pot, va recordar una excursió perfecta. El pare caminava al seu costat, sabia el nom de tots els ocells i li deia exactament les paraules que en Jan necessitava sentir.

Va tornar al mercat la nit següent.

Va comprar un aniversari sense cap discussió i va pagar amb el record de tots dos intentant muntar una prestatgeria torta. Va comprar una conversa sincera i va lliurar una tarda silenciosa al sofà. Va comprar unes vacances al mar a canvi del record d'una avaria a l'autopista.

Els records nous eren brillants, complets i suaus. En cap d'ells el pare estava cansat, impacient o absent.

Però una tarda, la mare va assenyalar la tassa esquerdada.

—Te'n recordes de quan el pare la va trencar ballant amb tu a la cuina?

En Jan no ho recordava.

Va buscar la cançó que el pare cantava malament. No en sabia la melodia. Va mirar la prestatgeria torta i li va semblar un moble comprat en qualsevol botiga.

Va tornar corrents al mercat.

—Vull desfer els canvis.

La venedora va negar amb el cap.

—Els records autèntics no es poden fabricar de nou.

—Però encara els tens?

La dona va assenyalar les parades. Altres persones compraven fragments de vides perfectes. Potser algú s'enduia en aquell moment la tarda dels plats o el silenci del sofà.

En Jan va sentir una ràbia enorme.

—Veneu mentides.

—Venem allò que la gent prefereix a la veritat —va respondre ella—. Aquesta és la diferència.

En Jan va treure de la motxilla tots els pots que encara no havia obert.

—Què puc recuperar a canvi d'això?

La venedora els va examinar.

—No els records sencers. Potser algunes engrunes.

En Jan va acceptar.

En tornar a casa, no va recuperar les escenes, però sí coses petites: el ritme d'una cançó desafinada, la sensació d'una espatlla al seu costat, la rialla després de veure la prestatgeria inclinada.

Ho va escriure tot abans que tornés a desaparèixer.

Després va demanar a la mare, als tiets i als amics del pare que li expliquessin històries. No coincidien sempre. En algunes, el pare era generós; en d'altres, tossut. De vegades havia encertat i de vegades havia fet mal.

Amb aquells fragments, en Jan no va construir un record perfecte. Va construir una persona.

El mercat no va tornar a aparèixer. Però algunes nits, quan desitjava una conversa que ja no podia tenir, en Jan obria el quadern.

No hi trobava les paraules que el pare hauria dit. Hi trobava una cosa menys perfecta i molt més valuosa: tot el que encara era cert.